

Nieuwsbrief 17

12 juli 2018

IntelliMagic: tevreden huurders van de Latijnse School

'Dat we hier in zo'n prachtig gebouw midden in de stad zitten, draagt veel bij aan ons bedrijf.' Dat zegt Els Das, een van de twee directieleden van IntelliMagic. Het Leidse softwarebedrijf is sinds 2010 de gebruiker van de Latijnse School, het grootste en bekendste pand van Diogenes. Volgens Els en haar mede-directeur Gilbert Houtekamer is een inspirerende omgeving belangrijk voor mensen die creatief bezig zijn, dus ook voor software-ontwikkelaars. Na al die jaren zijn ze nog steeds heel tevreden over hun besluit om het monumentale gebouw aan de Lokhorststraat te huren.

Bijzondere software

Gilbert en Els hebben IntelliMagic in 2002 opgericht en voeren samen de directie. Het kernproduct van het bedrijf is bijzondere software die ze hebben ontwikkeld: een softwarepakket dat onder andere de snelheid en toegankelijkheid van de data-opslag van bedrijven monitort. Het pakket laat niet alleen zien wat er op het moment zelf gebeurt, maar ook wat er te verwachten is. Daardoor wordt de kans op uitval van systemen door overbelasting sterk verkleind. IntelliMagic heeft klanten over de hele wereld. Ze kopen een licentie om de software te gebruiken en desgewenst ook ondersteuning. De ontwikkelaars zorgen ervoor dat de software steeds wordt aangepast aan nieuwe ontwikkelingen in de techniek en bij de klanten. In de Leidse hoofdvestiging van IntelliMagic werken nu 39 mensen. Daarnaast zijn er verkoopkantoren in Southlake (Texas) en Augsburg (Duitsland).

Liefde voor het gebouw

Toen het oude kantoor van IntelliMagic aan de Perzikweg te klein werd, hebben

Gilbert en Els onder de historische balken in de nok van de Latijnse School

Els en Gilbert een week uitgetrokken om grotere kantoorruimten in Leiden en de directe omgeving te gaan bekijken. Er bleven zo'n tien mogelijkheden over, in moderne en klassieke gebouwen. Na het zien van de drie monumentale panden op de shortlist, vielen de reguliere kantoorruimten direct af. Een van de overwegingen om uiteindelijk voor de Latijnse School te kiezen was het sterke gevoel dat de eigenaar, Diogenes dus, liefde had voor het gebouw en het graag zo goed mogelijk in stand wilde houden. Dat gevoel kwam uit. Er is nog steeds een uitstekende relatie met Diogenes. Sam Erades, de onderhoudscoördinator van Diogenes, speelt daarbij een heel positieve rol.

Er zijn de afgelopen jaren niet veel verbouwingen nodig geweest. De meeste medewerkers werken in de oorspronkelijke klaslokalen van de school. Toen de oude serverruimte te klein werd, moest een van die lokalen worden ingericht als 'machinekamer'. Voor de ventilatie-eisen die dat met zich meebracht konden in goed overleg oplossingen worden gevonden. Nog ingrijpender was het uitvoeren van een aantal eisen van de brandweer. Er is bijvoorbeeld in overleg met de monumentenmensen van de gemeente een aantal scheidingsdeuren geplaatst. Voor de toekomst is een belangrijke vraag

hoe de isolatie kan worden verbeterd zonder het monumentale karakter van het gebouw aan te tasten.

Aandacht van toeristen

Een bijzonder element in de Latijnse School is de 'Rembrandtkamer', de ruimte op de begane grond die direct aan de Lokhorststraat grenst. De gemeente Leiden huurt die kamer van IntelliMagic om aandacht te schenken aan het feit dat Rembrandt ooit leerling van de Latijnse School was. In het verleden was daar een oud schoollokaal nagebouwd met een pop die de jonge Rembrandt moest voorstellen. Dit stilleven is onlangs verwijderd om ruimte te maken voor een nieuw display dat zal worden aangelegd in het kader van het Rembrandtjaar 2019. In de tussentijd hangen er kunststof doeken achter de ramen met afbeeldingen van Rembrandt. Er komen elke dag toeristen en schoolklassen langs, al dan niet met een gids die onder het raam van de kamer van Gilbert en Els een uitgebreid verhaal over Rembrandt en de Latijnse school houdt.

Amerikaanse gasten van IntelliMagic vinden het prachtig om te horen over de bijzondere geschiedenis van het gebouw. En Gilbert en Els en hun medewerkers vinden het mooi om als internationaal bedrijf met Nederlandse wortels in zo'n indrukwekkend historisch gebouw in de binnenstad van Leiden te kunnen werken.

Sponsor van het Leidsch Schaakgenootschap

IntelliMagic voelt zich sterk verbonden met Leiden. Dit heeft ertoe geleid dat IntelliMagic sponsor is geworden van het eerste team van het Leidsch Schaakgenootschap (LSG). Daardoor kan LSG jonge en talentvolle schakers voor langere tijd aan zich binden. Omgekeerd vergroot IntelliMagic hiermee zijn bekendheid als werkgever voor intelligente academici. De sponsoring heeft succes gehad: LSG is in april landskampioen geworden.

Restauratie van de gevel van Hogewoerd 59-61

De afgelopen tijd is gewerkt aan het herstel van de onderpui van de wijnkoperij aan de Hogewoerd. Informatie daarover staat op de pagina [Hogewoerd 59-61: foto's uit mei-juli 2018](#) van de website.

Omdat er een nieuw adres Hogewoerd 61A is gekomen, moest er ook een nieuw huisnummer worden aangebracht.

De architect Marcel van Dijk heeft dat ontworpen in de sfeer van de Amsterdamse School. Het nummer zal op dezelfde manier als de nummers 59 en 61 zwart-wit worden geschilderd.

Financiële problemen van de stichter van de wijnkoperij

door Laurens Beijen

Door onderzoek in de archieven van Erfgoed Leiden en Omstreken is er de laatste tijd meer bekend geworden over de begintijd van de wijnkoperij aan de Hogewoerd.

Bekend was al dat het bedrijf gesticht is door Jan Samuel Timmerman Thijssen. Hij voegde in 1802 en 1803 enkele woonhuizen aan de Hogewoerd samen en maakte er een bedrijfsruimte van. Ook bekend was dat hij al heel kort daarna, begin 1804, de wijnkoperij verkocht. De achtergrond van die snelle verkoop was echter onduidelijk. Er is nu een aannemelijke verklaring gevonden.

Naar oom en tante in Leiden

Jan Samuel Timmerman werd in oktober 1782 geboren in Hoorn als de jongste zoon van Hendrik Timmerman en Wilhelmina Hubert. Na het overlijden van Hendrik Timmerman verhuisde diens weduwe met haar kinderen naar Leiden. Ze ging daar wonen bij haar broer Samuel Hubert en diens vrouw Sophia Elisabeth Thijssen. Samuel Hubert was emeritus-predikant, regent van het weeshuis en hoogheemraad van Rijnland. Het echtpaar Hubert-Thijssen had geen kinderen. Het lijkt erop dat Jan Samuel de favoriet was van zijn oom en tante. Hij ging de dubbele naam Timmerman Thijssen dragen. Misschien was het de bedoeling de naam Thijssen voor uitsterven te behoeden. Het feit dat Sophia Elisabeth erg rijk was dankzij de nalatenschap van haar vader Johannes Thijssen kan ook een rol hebben gespeeld.

Wijnkoper aan de Hogewoerd

In maart 1802 trouwde Timmerman Thijssen, die toen nog maar 19 jaar was, met Hendrina Elisabeth Meijer. Door dat huwelijk kreeg hij de status van een meerderjarige en kon hij zelf zaken doen. In een akte uit dezelfde maand werd hij aangeduid als 'koopman in wijnen'.

Hoe jong hij ook was, Timmerman Thijssen kocht in 1802 en 1803 vier naast elkaar staande woonhuizen aan de Hogewoerd. Het grootste van de vier was het latere Hogewoerd 57, dat helaas in de twintigste eeuw is afgebroken. Het was in november 1798 gekocht door Willem Costerus, baljuw en dijkgraaf van Rijnland, die echter eind december van dat jaar plotseling overleed. Zijn weduwe Maria Emmerentia ter Borch bleef er aanvankelijk wonen met haar twee kinderen. Zij kocht in april 1799 ook het buurhuis, het huidige Hogewoerd 59. In februari 1802 verkocht ze beide panden aan de eerder genoemde Sophia Elisabeth Hubert-Thijssen, die inmiddels weduwe was geworden. Zij trad waarschijnlijk alleen op als tijdelijk vertegenwoordiger van haar neef, die toen nog niet getrouwd was en daarom de panden niet zelfstandig kon kopen.

Timmerman Thijssen zelf kocht in mei 1802 het huidige Hogewoerd 61 en in oktober 1802 het huidige Hogewoerd 61A. In mei 1803 werd hij ook formeel eigenaar van de twee panden die zijn tante in 1802 had gekocht. Hij liet de panden onderling verbinden via deuren in de tussenmuren. Zelf woonde hij in het latere Hogewoerd 57.

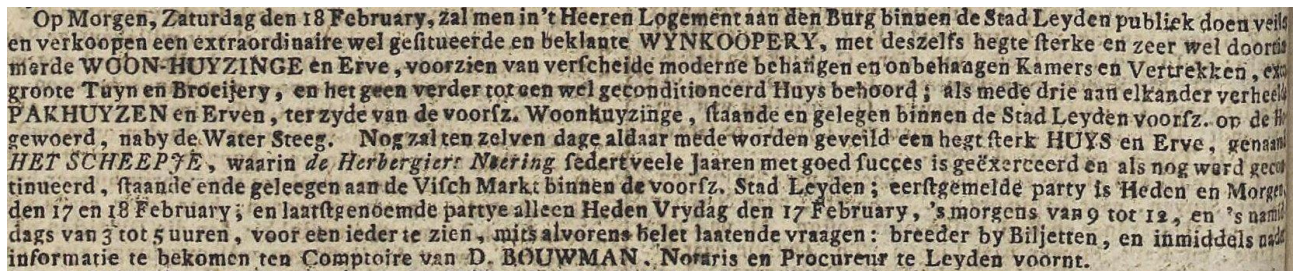
Geen verkoop 'uit de hand', maar een veiling

Een van de nieuwe ontdekkingen is dat aan de verkoop van de wijnkoperij in 1804 een veiling vooraf is gegaan. De veiling vond plaats op 18 februari 1804 in het Heerenlogement aan het Burchtplein. Dat gebouw maakt nu deel uit van de openbare bibliotheek aan de Nieuwstraat.

In de veilingakte beschreef notaris Denijs Bouwman het te verkopen complex als volgt:

Een Extra ordinaire wel gesitueerde en beklante Wijnkoperij met deszelfs Hegte Sterke en zeer weldoortimmerde Woonhuizinge en Erven, als mede drie daaraan, en aan elkanderen verheelde Pakhuizen en Erven, terzijde van de voorschr. Wijnkoperij, mitsgaders diverse Huizen en Erven en een ledig Erf, staande en gelegen agter – en behoorende tot de eerstgemelde Huizinge en Erven aan de Zuidzijde van de Hogewoerd; voords nog twee Hegte Sterke en weldoortimmerde Huizen en Erven, alle staande en gelegen binnen de Stad Leyden, ter plaatse hierna breder gemeld.

De veiling werd ook aangekondigd in de Leydse Courant van 17 februari 1804:

Op Morgen, Zaterdag den 18 February, zal men in 't Heeren Logement aan den Burg binnen de Stad Leyden publick doen verve en verkoopen een extra ordinaire wel gesitueerde en beklante WYNKOOPERY, met deszelfs hegte sterke en zeer wel doortimmerde WOON-HUZZINGE en Erve, voorzien van verscheide moderne behaigen en onbehaigen Kamers en Vertrekken, een groote Tuyn en Broeijery, en het geen verder tot een wel geconditioneerd Huys behoort; als mede drie aan elkander verheelde PAKHUYZEN en Erven, terzijde van de voorsz. Woonhuizinge, staande en gelegen binnen de Stad Leyden voorsz. op de Hogewoerd, naby de Water Steeg. Nog zal ten zelven dage aldaar mede worden geveild een hegt sterk HUYS en Erve, genaamt HET SCHEEPJE, waarin de Herbergiers Nering sedert veele Jaaren met goed succes is geëxerceerd en als nog ward gecontinueerd, staande ende gelegen aan de Viscb Markt binnen de voorsz. Stad Leyden; eerstgemelde party is Heden en Morgen den 17 en 18 February; en laastgenoemde partye alleen Heden Vrydag den 17 February, 's morgens van 9 tot 12, en 's namiddags van 3 tot 5 uren, voor een ieder te zien, mits alvorens heet latende vraagen: breeder by Biljetten, en inmiddele nader informatie te bekomen ten Comptoire van D. BOUWMAN, Notaris en Procureur te Leyden voornt.

In de problemen door speculatie

Timmerman Thijssen was zelf degene die de wijnkoperij te koop liet zetten. Waarschijnlijk was hij in geldnood gekomen door speculatieve biedingen bij veilingen van twee andere panden: de herberg 'Het Scheepje' aan de Vismarkt en de brandewijnstokerij 'De Kleine Kroon' aan de noordkant van de Langegracht bij de voormalige verlengde Oostdwarsgracht. De regel was dat degene die in de opbodfase het hoogste bod had gedaan, recht had op 'strijkgeld' van de verkoper. Daar stond tegenover dat als in de afslagfase niemand een hoger bod deed, de eerste bieder gedwongen was om het pand te kopen.

De datum van die veilingen is nog niet gevonden, maar moet gelegen hebben voor 4 februari 1804. Op die datum machtigde Timmerman Thijssen in een akte bij notaris Pieter van Hemeren zijn tante om namens hem op te treden bij het transport van de twee genoemde panden. Er stond bij dat hij die panden eerder bij een publieke veiling had gekocht: het eerste voor 7300 gulden en het tweede voor 2133 gulden.

Het transport van het pand aan de Vismarkt vond plaats op 11 februari. De brandewijnstokerij aan de Langegracht werd pas op 5 april getransporteerd. Voor dat laatste pand betaalde Timmerman Thijssen volgens de transportakte overigens niet 7300, maar 8946 gulden. De reden voor het late transport was misschien dat hij moeite had gehad om het geld bij elkaar te krijgen.

Beide panden verkocht Timmerman Thijssen korte tijd later met een verlies van zo'n 50 procent. De herberg aan de Vismarkt werd tegelijk met de wijnkoperij aan de Hogewoerd geveild. De wijnkoperij bracht 2725 gulden op, de herberg 1030 gulden. Voor 'De Kleine Kroon' kreeg Timmerman Thijssen bij de verkoop in september 1804 nog maar 4532 gulden. Ook bij de verkopen trad zijn tante als zijn gemachtigde op.

Latere activiteiten van Timmerman Thijssen

Na het financiële debacle uit 1804 was de rol van Timmerman Thijssen in Leiden uitgespeeld. Volgens een akte uit 1806 woonde hij toen in 's-Hertogenbosch. Niet veel later vertrok hij naar Indië. Zijn vrouw Hendrina Elisabeth Meijer was geboren in Malakka, waar haar vader koopman was. Over zijn nalatenschap was nogal wat te doen, en misschien wilde het echtpaar ter plaatse orde op zaken stellen. Hendrina Meijer moet niet lang daarna overleden zijn. Timmerman Thijssen hertrouwde in 1809 in Calcutta. Later droeg hij ertoe bij dat Malakka, dat in de napoleontische tijd door de Britten was overgenomen, weer in Nederlandse handen kwam. In 1818 werd hij benoemd tot gouverneur van Malakka. Hij overleed daar in 1823, 40 jaar oud.

Meer informatie over de geschiedenis van Hogewoerd 50-61 staat op de website van Diogenes:

<https://www.diogenes-leiden.nl/hogewoerd-59-63/hogewoerd-59-61-in-het-verleden/>

Reageren op de nieuwsbrief

Als u wilt reageren op de nieuwsbrief, kunt u een mailtje sturen naar nieuwsbrief@diogenes-leiden.nl.

Dat adres kunt u ook gebruiken om u aan te melden of af te melden voor het ontvangen van de nieuwsbrief of om een wijziging van uw mailadres door te geven.